

BIJLAGE 7 – BEOORDELING EFFECTEN VOORGENOMEN BELEID

Klimaatadaptief en biodivers

Tabel 1: Klimaatadaptief en biodivers

Aspect	Indicatoren
Biodiversiteit	- Beschermde en niet beschermde soorten - Aantallen van soorten - Biodiversiteit oppervlaktewater
Droogte	- Droogterisico - Risico's (natuur)branden
Hittestress	Mate van hittestress (stedelijke hitte-eiland effect)
Natuurgebieden	- Oppervlakte Natuurnetwerk Nederland (NNN) - Oppervlakte Gelderse Natuurgebieden (GNN) - Oppervlakte natuurgebieden in eigendom van gemeente of van anderen in Wageningen
Natura 2000 gebieden	Staat van instandhouding van soorten en habitattypen
Waardevolle landschappen	- Kwaliteit landschappelijke waarden 10% groen-blauwe dooradering
Groen in de stad	- Ecologische hoofdgroenstructuur - Voldoet aan 3/30/300 regel (3 bomen, 30 % boomkronen, 300 meter tot groen)
Wateroverlast door hemelwater	Risico op wateroverlast (bij extreme neerslag)

Tabel 2: Beoordelingen klimaatadaptief en biodivers

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Biodiversiteit	Kans op een positief effect	+	1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 25, 29, 32, 48, 91	door 'groen/blauw tenzij' te hanteren, plekken voor dieren in stenen gebouwen te creëren, ecologische verbindingen te maken wordt de biodiversiteit versterkt. Door het verminderen van het autoverkeer worden emissies en verstoring beperkt. Door volledig klimaatneutraal te zijn, emissievrij (vracht)vervoer te stimuleren en houtstook te verbieden wordt de biodiversiteit versterkt door minder emissies.
Droogte	Kans op een positief effect	+	1, 2, 53, 70	meer bomen, planten en water zorgt dat de droogte afneemt. Door bij realiseren van woningen en bedrijfslocaties bodem en water sturend te maken wordt droogte voorkomen.
Hittestress	Kans op een positief effect	+	8, 80	door het hanteren van het 3-30-300 principe is verkoeling altijd nabij. Schaduwplekken en bankjes voorkomen hittestress.

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Natuurgebieden	Kans op een positief effect	+	12, 14	Een ecologische verbinding tussen Veluwe en Utrechtseheuvrug en nieuwe natuur als voorwaarde te stellen bij ontwikkelingen vergroot het oppervlakte natuurgebied.
Natura 2000 gebieden	Geen of nauwelijks effect	+	14, 26, 37, 39, 40, 41, 50, 52, 53, 60, 61, 63	Het aanleggen van voorzieningen, woningen, bedrijven etc. zal stikstofdepositie met zich meebrengen. Omdat dit echter duurzame/energie-neutrale bouwwerken zijn, zal er per saldo een positief effect zijn in 2045.
Waardevolle landschappen	Kans op een positief effect	+	13	Het landschapsfonds stimuleert aanleggen landschapselementen.
Groen in de stad	Kans op een positief effect	+	2, 8, 75, 76	Meer groen in de bebouwde kom, ommetjes en stimuleren spelen, bewegen en ontspannen in het groen.
Wateroverlast door hemelwater	Kans op een positief effect	+	1, 3, 53, 70	Voldoende waterberging en infiltratie voorkomt wateroverlast. Door water sturend te maken bij ontwikkeling van woningen en bedrijfslocaties wordt wateroverlast voorkomen.

Mobiliteitstransitie

Tabel 3: Aspecten en indicatoren voor het thema Mobiliteitstransitie

Aspect	Indicatoren
Verkeersveiligheid	- Aantal ongevallen met dodelijke afloop per jaar - Aantal ongevallen met letsel tot gevolg per jaar
Mobiliteit en bereikbaarheid	- Afstand tot OV-halte (km) - Fietsbereikbaarheid - Bereikbaarheid met het openbaar vervoer - Aantal deelauto's, elektrische auto's en (semi)publieke laadpalen en afstand tot. - Mate van autoluwe omgeving - Toegankelijkheid fysieke leefomgeving (STOEP-principe) - Bereikbaarheid voor hulpdiensten

Tabel 4: Beoordelingen mobiliteitstransitie

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Verkeersveiligheid	Kans op een positief effect	+	16, 23, 24, 25,	Als woningen en voorzieningen op loopafstand liggen, woonwijken en werklocaties autoluw zijn, doorgaand autoverkeer wordt verminderd neemt de verkeersveiligheid toe. Een maximale snelheid van 30 km/u bevordert de verkeersveiligheid.
Mobiliteit en bereikbaarheid	Kans op een positief effect	+	19, 21, 28	Hoogwaardig OV, voorzieningen voor deelmobiliteit, goede doorstroming van de ring bevordert de bereikbaarheid.

Energietransitie

Tabel 5: Aspecten en indicatoren voor het thema Energietransitie

Aspect	Indicatoren
Energie	• Aandeel hernieuwbare energie (zon, wind, warmte) in totale energievoorziening • Energietransitie die voor iedereen betaalbaar is • Duurzame warmteoplossingen • Uitstoot CO2 en overige broeikasgassen

Tabel 6: Beoordelingen energietransitie

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Energie	Kans op een positief effect	+	32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48	Alle uitgangspunten ten aanzien van energietransitie leiden tot verduurzaming van de gebruikte energie.

Impacteconomie

Tabel 7: Aspecten en indicatoren voor het thema impacteconomie

Aspect	Indicatoren
Circulariteit	• Gebruik circulaire bronnen/materialen • Circulair werkende bedrijven
Natuurinclusieve landbouw	• Oppervlakte gemeenschapslandbouw • Oppervlakte natuurinclusieve landbouw
Minerale en fossiele hulpbronnen	• Grondstofstromen • % afval dat hergebruikt wordt
Kennis en innovatie	• Bijdrage aan impacteconomie (maatschappelijk verantwoord, circulair en duurzaam) • Kennisintensieve bedrijven
Recreatie	• Aantal voor alle doelgroepen toegankelijke recreatie mogelijkheden
Werkgelegenheid en werkloosheid	• Aantal banen • Ontwikkeling werkloosheid
Vestigingsklimaat	• Kwantiteit van fysieke leefomgeving voor uitbreiding van bestaande bedrijven en vestiging van nieuwe bedrijven • Kwaliteit van kantorenlocaties, werklocaties en bedrijventerreinen.

Tabel 8: Beoordelingen impacteconomie

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Circulariteit	Kans op een positief effect	+	45, 47, 52, 55, 56, 68	Circulair materiaalgebruik in alle ontwikkelingen, duurzaamheid uitdragen en het goede voorbeeld geven bouwen met circulaire materialen, circulaire landbouw verbeteren de circulariteit.
Natuurinclusieve landbouw	Kans op een positief effect	+	56, 58, 84	Stimuleren natuurinclusieve landbouw, gemeenschapslandbouw, betaalbaar en gezond eten van dichtbij is positief.
Minerale en fossiele hulpbronnen	Kans op een positief effect	+	16,17, 18, 20, 21, 29, 32, 35, 38, 39	Door stimuleren lopen, fietsen en emissievrij auto en vrachtvervoer wordt het verbruik van minerale en fossiele hulpbronnen verminderd. Ook door het duurzaam opwekken van energie wordt het verminderd.
Kennis en innovatie	Kans op een positief effect	+	49, 59	Versterken van kennisecosysteem en samenwerking onderwijs en ondernemers bevordert kennis en innovatie.
Recreatie	Kans op een positief effect	+	30, 71, 74, 75, 76, 77, 81, 82	Voor langzaam verkeer aantrekkelijk maken wegen in het buitengebied, inzetten op ontmoetingsplekken, ommetjes in bebouwde kom

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
				en buitengebied, stimuleren spelen, bewegen en ontspannen in de openbare ruimte en aansluitende routes bevordert recreatie. Beleavingsversterking op de Wageningse Berg, voorzieningen in het buitengebied o.a. voor mensen met een beperking, goed navigeerbare wandelroutes bevordert recreatie.
Werkgelegenheid en werkloosheid	Kans op een positief effect	+	49, 50, 54	Versterken kennisecosysteem, werkfuncties in woonwijken, bereikbaarheid werklocaties bevorderen werkgelegenheid
Vestigingsklimaat	Kans op een positief effect	+	19, 28, 42, 49, 50, 54	Hoogwaardig OV en goede doorstroming van het verkeer is belangrijk voor een goed vestigingsklimaat. Ruimte bieden voor een robuust elektriciteitsnet, opslag van energie en collectieve warmte is goed voor het vestigingsklimaat. Versterken kennisecosysteem, werkfuncties in woonwijken, bereikbaarheid werklocaties zorgen voor goed vestigingsklimaat.

Betaalbaar, passend, duurzaam en gezond wonen

Tabel 9: Aspecten en indicatoren voor het thema Betaalbaar, passend, duurzaam en gezond wonen

Aspect	Indicatoren
Woningbouwlocaties	- Woningbehoefte ten opzichte van woningaanbod - Aantal rood voor rood projecten in het buitengebied
Voorzieningen	Afstand tot basisvoorzieningen

Tabel 10: Beoordelingen Betaalbaar, passend, duurzaam en gezond wonen

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Woningbouwlocaties	Kans op een positief effect	+	60, 61, 63, 64, 65, 67	Voldoende betaalbare en passende woningen, doorstroming senioren, bouwen in de Oksel, combineren van functies, stimuleren collectief wonen en woning delen of splitsen bevordert het realiseren van meer woonplekken.
Voorzieningen	Kans op een positief effect	+	16, 17, 26, 51, 72, 78, 81, 93	Voorzieningen op loopafstand van woningen, 15 minutenstad, wijkhubs, concentratie van horeca en detailhandel, werken positief. Faciliteren van gedeelde voorzieningen en deelgebruik van maatschappelijke voorzieningen draagt bij aan een goed voorzieningen niveau.

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
				Speel- en ontmoetingsplekken voor alle leeftijden, buurtmoestuinen, sport- en beweegfaciliteiten in wijk en buitengebied bevorderen het voorzieningen niveau. Zorgen voor een gevarieerd en zichtbaar cultu- reel/evenementen aanbod draagt bij aan een goed voorzieningen ni- veau.

Sociaal, leefbaar en gezond

Tabel 11: Aspecten en indicatoren voor het thema sociaal, leefbaar en gezond

Aspect	Indicatoren
Gezonde leefstijl	- Mate van beweegvriendelijke omgeving - Beschikbaarheid gezonde voedselomgeving (eetbaar groen, vruchtdragende bomen en struiken) - Ervaren gezondheid inwoners - Beweegrichtlijnen
Oppervlaktewater	Kwaliteit oppervlaktewater
Openbare ruimte	Toegankelijkheid openbare ruimte voor allen en ook specifieke doelgroepen (mindervaliden, dementeren-den)
Cultuurhistorie, erfgoed en archeologie	- Mate van behoud en versterking cultuurhistorische waarden, niet zijnde archeologie - Mate van beleefbaarheid van cultureel erfgoed - Behoud van archeologische waarden
Sociale samenhang	% inwoners dat zich matig of ernstig eenzaam voelt
Inclusiviteit	- Mate waarin alle groepen kunnen deelnemen aan maatschappelijke activiteiten - Mate van vertrouwen in instituties
Sociale veiligheid	- Geregistreerde misdrijven/jaar - Onveiligheidsgevoelens fysieke leefomgeving

Tabel 12: Beoordelingen sociaal, leefbaar en gezond

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Gezonde leefstijl	Kans op een positief effect	+	22, 49, 58, 75, 76, 81, 85, 91	Door stimuleren lopen en fietsen wordt bijgedragen aan het schone luchtakkoord en aan gezond bewegen. Versterken kennisecosysteem op het gebied van gezonde leefomgeving, gemeenschapslandbouw dragen bij aan gezonde leefstijl. Ommetjes en wandel en fietsroutes, speel- en ontmoetingsplekken, voorzieningen, dragen bij aan meer bewegen. Eetbaar groen, vruchtdragende bomen/struiken, kruiden, eetbare planten en drinkwater openbaar beschikbaar draagt bij aan gezonde leefstijl. Verbeteren luchtkwaliteit en verminderen geur- en geluidhinder draagt bij aan een gezonde leefstijl.
Oppervlaktewater	Kans op een positief effect	+	4	Gebruik gezuiverd afvalwater voor stadsgracht bevordert de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Openbare ruimte	Kans op een positief effect	+	71, 76, 78, 81, 86,	Nieuwe ontmoetingsplekken voor jong en oud, spelen, bewegen, ontspannen in groene toegankelijke, veilige en rookvrije openbare ruimte bevordert de kwaliteit van de openbare ruimte. Belevingsversterking uiterwaarden, speel-/ontmoetingsplekken, sport- en beweegfaciliteiten, voorzieningen in de wijken en het buitengebied versterken de kwaliteit van de openbare ruimte.
Cultuurhistorie, erfgoed en archeologie	Kans op een positief effect	+	73, 92	Cultureel erfgoed zichtbaar maken en erfgoed verduurzamen en restaureren helpt cultureel erfgoed behouden.
Sociale samenhang	Kans op een positief effect	+	71, 72, 74	Nieuwe ontmoetingsplekken, gedeelde voorzieningen, geclusterde voorzieningen bevorderen de sociale samenhang.
Sociale samenhang	Risico op negatief effect	-	60, 62, 63, 64	Het realiseren van 3500 woningen binnen het verstedelijkingsgebied vraagt om compact en hoog bouwen. Dit kan de sociale samenhang negatief beïnvloeden.
Inclusiviteit	Kans op een positief effect	+	78, 82,	Speel- en ontmoetingsplekken voor alle leeftijden, toegankelijk buitengebied voor mensen met een beperking, dementievriendelijke inrichting dragen bij aan deelname door alle mensen.
Sociale veiligheid	Kans op een positief effect	+	87	Extra investeren in de leefomgeving, aandacht voor sociale veiligheid versterkt.

Omgevingsaspecten fysieke leefomgeving

Tabel 13: Aspecten en indicatoren voor het thema omgevingsaspecten fysieke leefomgeving

Aspect	indicatoren
Geluidbelasting	Geluidbelasting door weg- en railverkeer, industrie en windturbines
Luchtkwaliteit	Concentratie stikstofoxide en fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5})
Stilte	Oppervlakte stiltegebieden
Bodemdaling en bodemkwaliteit	- Bodemdaling (mm/jaar) - Gebieden met verontreinigingen, mate van verontreiniging
Geurhinder	- Aantal geurgehinderden per jaar - Aantal nabijgelegen geurbronnen
Grondwater	- Gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) - Grondwaterkwaliteit
Lichtvervuiling	Mate van verstoring door lichtvervuiling
Omgevingsveiligheid	- Kwetsbare gebouwen binnen risicocontouren en aandachtsgebieden Zeer kwetsbare gebouwen binnen risicocontouren en aandachtsgebieden
Straling	Blootstelling aan elektromagnetische straling
Waterveiligheid	- Overstromingsrisico - Aantal bewoners dat bloot wordt gesteld aan gevolgen van overstromingen
Drinkwater	Drinkwaterwinning (beschikbaarheid van drinkwater / volume drinkwater)

Tabel 14: Beoordelingen omgevingsaspecten fysieke leefomgeving

Aspecten	Beoordeling	#	Relevante uitgangspunten	Toelichting
Geluidbelasting	Kans op een positief effect	+	69, 89, 91	Minimaal een stille zijde aan nieuwe woningen. Door de bouwen op plaatsen waar de gezondheid niet in het geding is door geluidsbelasting. Vermindering geluidhinder door autoluwe wijken en geluidarm wegdek.
Luchtkwaliteit	Kans op een positief effect	+	20, 22, 29, 48, 91	Door hanteren STOEP-principe, bijdragen aan schone luchtakkoord, verbod op houtstook, stimuleren emissievrij vervoer en duurzaam vrachtvervoer wordt de luchtkwaliteit verbeterd.
Stilte	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten om stilte te bevorderen.
Bodemdaling en bodemkwaliteit	Kans op een positief effect	+	53, 70	Bij nieuwbouw werklocaties en woningbouwlocaties is bodem sturend.
Geurhinder	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten die geurhinder verminderen.
Grondwater	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten die de kwaliteit van het grondwater verbeteren.
Lichtvervuiling	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten die lichtvervuiling verminderen.
Omgevingsveiligheid	Kans op een positief effect	+	88, 90	Door het hanteren van ontwerpprincipes gericht op voorkomen/beperken veiligheidsrisico's, bouwwerken bescherming te laten bieden, maar ook snel verlaten van bouwwerken en goede bereikbaarheid voor hulpdiensten wordt de omgevingsveiligheid vergroot. De brandveiligheid bij natuurbranden wordt vergroot.
Straling	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten die betrekking hebben op straling.
Waterveiligheid	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten die betrekking hebben op waterveiligheid
Drinkwater	Geen of nauwelijks effect	0	0	Er zijn geen uitgangspunten die betrekking hebben op de drinkwaterkwaliteit.